

CONCEPT VISIE PLEATSLIK BELANG GROU

2011 – 2021

Eltsenien docht mei!

VOORWOORD

Heeft u wel eens nagedacht hoe ons dorp er over een tijd uit zou kunnen zien? Als allerlei projecten zijn verwezenlijkt? Wat zou dan allemaal anders zijn dan nu? Je hoeft geen profeet te zijn om een aantal ontwikkelingen te kunnen voorspellen.

Er is een “brede” basisschool bij binnenkomst van het dorp. Als gevolg van het punt hiervoor: de woningen op de voormalige sportvelden en aan de Oostergostraat zijn gebouwd en bewoond. Het zeilcentrum voorziet glorieus in de behoefte. Het Wetterfront is afgerond en Grou beschikt over goede sanitaire voorzieningen voor de toeristen. Het project Volmawei is uiteindelijk hopelijk met instemming van de Grouster gemeenschap gebouwd. Het Wilhelminapark is op een moderne wijze in “oude luister” hersteld en de bewoners van het Multi Functionele Centrum hebben daar iedere dag plezier van. Op het Grien staat een nieuwe muzikent, inclusief sanitaire voorzieningen. Enz. enz.

Dat zijn **zichtbare** ontwikkelingen, heel belangrijk natuurlijk. PBG werkt met veel plezier mee aan dat soort zaken, initieert ze soms.

Maar hoe zit het met de **minder zichtbare** ontwikkelingen? Laten we zeggen hoe gaat het met de Grouster gemeenschap qua samenleving? Delen wij alleen onze postcode of hebben we als gemeenschap ook iets met elkaar?

Iedereen wil in een dorp wonen waar de bewoner graag woont en de bezoeker graag komt en **blijft** komen. Maar zoiets bereik je niet met het alleen maar stapelen van stenen. Een succesvolle samenleving is het resultaat van wat mensen samen doen en ondernemen. En die mensen hebben een keuze. Of bij de pakken neerzitten en toekijken hoe de tijdgeest omgaat met ons dorp óf er voor kiezen om positief in te steken en gebruik te maken van de energie en bereidwilligheid die in Grou ruim voorhanden is.

In deze meerjaren visie van PBG kunt u lezen wat de vereniging bij wil dragen aan een sprankelend Grou. Bij het opzetten van de visie is nadrukkelijk gekeken naar hetgeen PBG zelf kan beïnvloeden. Dat is behoorlijk veel, maar PBG is niets zonder de gemeenschap waarvan haar leden deel uitmaken. Vandaar ons motto: “**Eltsenien docht mei!**”!

Wij hopen dat deze visie nóg meer mensen zal aanspreken om af en toe de handen uit de mouwen te steken want alle bouwprojecten ten spijt, het succes van onze gemeenschap berust met name op wat wij samen doen. Want, dat “samen doen” vormt, meer dan welk bouwproject dan ook, het cement van het bouwwerk Grou.

Het bestuur van PBG houdt zich aanbevolen voor opmerkingen die de conceptvisie kunnen aanvullen en verbeteren en zal daartoe het stuk tijdens de ledenvergadering met de aanwezigen bespreken.

SAMENVATTING

De vorige visie van PBG stamt uit het jaar 2002. Die visie had vooral een ruimtelijke invalshoek en was bedoeld als input voor het gemeentebestuur bij de besluitvorming over de Structuurschets Grou. In de nu voorliggende visie is gekozen voor een andere aanpak.

De activiteiten van PBG zijn, de laatste jaren, vooral gericht op leefbaarheid en samenwerking tussen en met de verschillende geledingen in het dorp. Het is onze overtuiging dat PBG met dit soort activiteiten een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de Grouster gemeenschap. Vanuit die achtergrond wordt de nieuwe visie gericht op zaken die de vereniging zelf, in samenwerking met anderen, kan bereiken of (in)direct kan beïnvloeden.

In deze visie heeft PBG de leefbaarheid van Grou beoordeeld op zeven aspecten: voorzieningen, kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, overlast, sociale structuren, handhaving van regels, sociale activiteiten. De voorzieningen, sociale structuren en sociale activiteiten zijn in onze optiek voldoende aanwezig in Grou. Het niveau van de veiligheid, overlast en handhaving van regels vindt PBG twijfelachtig. De kwaliteit van de openbare ruimte is wat PBG betreft onvoldoende.

De komende jaren krijgt Grou te maken met in elk geval twee belangrijke ontwikkelingen die de leefbaarheid beïnvloeden; bevolkingsontwikkelingen (afnemende groei, vergrijzing en ontgroening) en de herindeling. De bevolkingsontwikkeling zal vooral invloed hebben op verandering in behoefte aan voorzieningen. Van de herindeling wordt een positieve invloed verwacht op de voorzieningen, kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, overlast en handhaving van regels.

PBG heeft activiteiten benoemd waar de vereniging de komende jaren op inzet, ter vergroting van de leefbaarheid. Dit zijn:

1. **Aangenaam Grou**; gericht op de sociale activiteiten in het dorp en alles wat daar voor nodig is.
2. **Samen staan we sterk**; gericht op samenwerking tussen verenigingen, het betrekken van inwoners bij projecten etc.
3. **Een opgeruimd en veilig Grou**; gericht op de verbetering van de openbare ruimte (o.a. opknappen Wilhelminapark).

4. **Fonds Eltsenien docht mei**; oprichten van een fonds waarmee PBG financieel kan bijdragen aan projecten die de leefbaarheid van Grou verbeteren.
5. **Gesprekspartner zijn en blijven** voor de inwoners van Grou, de ambtelijk medewerkers en bestuurders van de gemeenten Boarnsterhim en Leeuwarden.

1. WAT IS EN DOET PBG?

Pleatslik Belang Grou (PBG) is één van de vele dorpsbelangen die actief zijn in Friesland. In de lijn van wat Stichting Doarpswurk zegt over de hedendaagse dorpsbelangen ziet PBG haar rol als volgt:

PBG is een niet-politieke vereniging die zich ten doel stelt om op te komen voor het algemene belang van de inwoners van Grou en de bewoners naar buiten toe te vertegenwoordigen. Dit doen wij door 'sociale' activiteiten te organiseren, plannen te maken, projecten in eigen beheer uitvoeren, overleg te voeren met de gemeente over ontwikkelingen, enz.. PBG wil een belangrijk aanspreekpunt zijn voor overheden en maatschappelijke organisaties en worden beschouwd als een volwaardig partner.

Concreet heeft PBG zich de afgelopen jaren o.a. beziggehouden met de volgende activiteiten:

- Het project Opknappen Wilhelminapark. Dit project loopt sinds het najaar van 2010 en is een initiatief van PBG. Het doel daarvan is om het park op te knappen, inclusief de dierenverblijven. Dit wordt gedaan i.s.m. vele vrijwilligers, diverse organisaties en de gemeente.
- Andere voorbeelden van eigen projecten van PBG zijn Paad Troch Grou (2009) en de nog lopende projecten “nieuwe (lagere) brug Nijdjip” en de schoonmaakactie Himmeldei.
- PBG denkt constructief en pro actief mee als het gaat om nieuwbouwprojecten zoals de nieuwe basisschool. Vanuit de verkeerscommissie van PBG wordt input geleverd aan de gemeente over de verkeersafwikkeling rondom de school. Andere voorbeelden zijn het Zeilcentrum en de Muziektent.
- Er is bestuurlijk en ambtelijk overleg gevoerd met de gemeente over zaken als verkeersveiligheid, verbetering kwaliteit openbare ruimte door het doen van een dorpschouw samen met de gemeente, toezien op goede informatievoorziening van de gemeente aan bewoners o.a. ten aanzien van nieuwbouwprojecten

- Er is samenwerking gezocht met andere verenigingen bijv. Business Club Grou en Grou Aktief en maatschappelijke organisaties zoals Elkien.
- Van oudsher wordt PBG nogal eens benaderd door individuele leden die een “misstand” signaleren. Per geval bekijkt het bestuur dan hoe te handelen. Dit beroep op PBG als “vakbond” neemt de laatste jaren wel af: de burger wordt mondiger en weet steeds beter zelf oplossingsrichtingen te vinden.
- Platform creëren voor leden om ideeën en kennis uit te wisselen door o.a. de website, ledenvergadering etc.

2. DE VISIE

2.1. Doel van deze visie

De vorige visie van PBG stamt uit het jaar 2002. Die visie had als doel een reactie te geven op de in opdracht van de gemeente opgestelde Structuurschets Grou. Daardoor had de visie vooral een ruimtelijke invalshoek en was bedoeld als input voor het gemeentebestuur bij de besluitvorming. De visie is weliswaar geprezen vanwege de doorwrochte stellingnames maar heeft in de praktijk weinig kunnen bijdragen aan de keuzes die de afgelopen jaren bestuurlijk werden gemaakt. In de nu voorliggende visie is gekozen voor een andere aanpak.

De activiteiten van PBG zijn, zoals in hoofdstuk 1 is te lezen, vooral gericht op leefbaarheid en samenwerking tussen en met de verschillende geledingen in het dorp. Het is onze overtuiging dat PBG met dit soort activiteiten een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de Grouster gemeenschap. Vanuit die achtergrond wordt de nieuwe visie gericht op zaken die de vereniging zelf, in samenwerking met anderen, kan bereiken of (in)direct kan beïnvloeden.

In hoofdstuk 3 brengen we in beeld hoe het is gesteld met de leefbaarheid in Grou anno 2011. We geven in hoofdstuk 4 aan hoe PBG hierop in kan spelen. Dat geeft ons de leidraad voor onze eigen activiteiten en voor onze inhoudelijke reactie op (ruimtelijke) plannen.

Kort gezegd dient de visie dus vier doelen:

1. Inzicht geven in knelpunten met betrekking tot de leefbaarheid in Grou en hoe PBG daarop in wil spelen;
2. Geeft een leidraad voor een inhoudelijk reactie van PBG op (ruimtelijke) plannen en projecten;
3. Geeft richting aan de activiteiten die we de komende vijf jaar gaan uitvoeren;
4. Geeft informatie aan het gemeentebestuur van Boarnsterhim en het gemeentebestuur van Leeuwarden over de zaken die van belang zijn voor PBG en op welke punten de vereniging gesprekspartner of samenwerkingspartner moet/wil zijn.

2.2. Totstandkoming van de visie

PBG vindt het belangrijk dat de visie een breed draagvlak heeft onder de leden. De input van de leden is daarom erg belangrijk. In de ledenvergadering van 21 maart 2011 wordt de concept visie besproken en wordt de leden om hun input gevraagd.

3. HOE LEEFBAAR IS GROU?

3.1. Wat verstaan wij onder leefbaarheid?

Leefbaarheid is een verzamelnaam voor allerlei zaken die samen de kwaliteit van de leefomgeving bepalen. Zowel de fysieke als sociale aspecten. Het gaat om een persoonlijke beleving van de omgeving waarin iemand leeft. Daarbij kun je denken aan:

1. Aanwezigheid van voldoende voorzieningen zoals scholen, winkels, zorgvoorzieningen, sport- en culturele voorzieningen, parkeergelegenheid, openbare verlichting, speelgelegenheden etc.
2. Kwaliteit van de openbare ruimte; daarbij kun je denken aan leegstand, onderhoudsstaat van straten en parken en speelvoorzieningen
3. Zaken die te maken hebben met veiligheid zoals vandalisme, gevaarlijke verkeerssituaties
4. Zaken die te maken hebben met milieu zoals zwerfvuil, geluidsoverlast
5. Sociale structuren zoals buurtcontacten, dorps- en wijkbelangen
6. De mate waarin de overheid de regels handhaaft die betrekking hebben op leefbaarheid
7. Sociale activiteiten (sportief, cultureel etc.)

3.2. Wat vindt PBG van de leefbaarheid in Grou?

We geven de hierboven genoemde punten een beoordeling; onvoldoende, twijfelachtig of voldoende.

Ad. 1 Voorzieningen

Na realisatie van de nieuwe school is het voorzieningenniveau in Grou voldoende op niveau. Aandachtspunten zijn: parkeergelegenheid in het centrum, speelgelegenheden (ook dergelijke voorzieningen voor de oudere jeugd zoals een skatebaan).

Ad.2. Kwaliteit van de openbare ruimte

De onderhoudsstaat van de straten en parken is onvoldoende. Aan het openbaar groen kan nog veel verbeterd worden zoals het toevoegen van bloembakken, meer perken etcetera. Dit is niet alleen belangrijk voor de inwoners van Grou maar ook zeker voor de toeristen. Verder moet er aandacht worden besteed aan het sneller herstellen van zaken die vernield zijn zoals verkeersborden.

Ad 3. Veiligheid

De veiligheid in Grou is twijfelachtig. Er zijn een aantal steeds terugkerende aandachtspunten; bepaalde verkeerssituaties en vandalisme (bijvoorbeeld rondom het station). De werkgroep Verkeer van PBG bespreekt de verkeerssituaties regelmatig met de gemeente Boarnsterhim.

Ad. 4. Zwerfvuil, geluidsoverlast

Er is in Grou geen sprake van duidelijke overlast op het gebied van milieu. Wel moet op het gebied van zwerfvuil verbetering plaatsvinden; en vooral in het toeristenseizoen. Dit aspect beoordeelt PBG als twijfelachtig.

Ad 5. Sociale structuren

Zo iets kan natuurlijk altijd beter. Toch beoordeelt PBG de gemeenschapszin als voldoende, met een reële mogelijkheid om daaraan verdere invulling te geven. Er zijn uiteraard van wijk tot wijk wel verschillen.

Ad 6. Handhaving van regels

Dit aspect beoordeelt PBG als twijfelachtig, mede omdat dit ook lastig is voor ons om te beoordelen. Aandacht voor het handhaven van de verkeersregels blijft een aandachtspunt.

Ad 7. Sociale activiteiten

De mensen in het dorp zijn over het algemeen actief en betrokken bij verenigingen, evenementen en festiviteiten (merke, Sint Piter). PBG beoordeelt dit aspect als voldoende, met de kanttekening dat er veel meer samenhang en afstemming zou moeten zijn tussen de verschillende activiteiten.

4. SAMEN WERKEN AAN LEEFBAARHEID; ELTSENIEN DOCHT MEI

In het vorige hoofdstuk zijn de verschillende “bouwstenen” van leefbaarheid besproken en hebben we aandachtspunten benoemd. Voor sommige aandachtspunten ligt de verantwoordelijkheid primair bij de gemeente maar bij alle punten geldt dat de inwoners zelf ook een belangrijke verantwoordelijkheid hebben. Kortom, leefbaarheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Aan het eind van dit hoofdstuk geven we aan hoe PBG wil werken aan een betere leefbaarheid. Eerst gaan we een tweetal ontwikkelingen noemen die van invloed zijn op de toekomstige leefbaarheid van Grou.

4.1. Bevolkingsontwikkelingen

De prognoses tot en met 2030 geven aan dat Boarnsterhim behorend tot de zogenaamde Stadsregio¹ te maken zal krijgen met een gemiddelde groei tussen 0 en 3%. Duidelijk is dat de bevolkingsgroei in Boarnsterhim afneemt net als in de meeste regio's. Niet alleen is de groei er op enig moment uit; ook verandert de bevolkingssamenstelling. Het aandeel van de ouderen groeit, dat van de jongeren daalt. Ook de beroepsbevolking zal steeds kleiner worden. Naast die verwachtingen voor de gehele gemeente zagen wij voor het dorp Grou na 2004 een krimp optreden.

jaar	bevolkingsaantal	ontwikkeling	%
2004	5916	+/+ 185	100
2005	5875	-/- 41	99.3
2006	5769	-/-106	97.5
2007	5737	-/-32	97
2008	5673	-/-64	95.9
2009	5634	-/-39	95.2
April 2010	5615	-/-19	94.9

Bron: Wikipedia en Gemeentegids Boarnsterhim

Veranderingen in de bevolkingsomvang- en samenstelling hebben in elk geval invloed op het voorzieningenniveau, sociale structuren en sociale activiteiten.

¹ Deze regio heeft betrekking op de woningmarkt; daaronder valt ook o.a. de gemeente Leeuwarden.

4.2. De herindeling

Op dit moment loopt de besluitvorming rondom gemeentelijke herindeling van Boarnsterhim.

Eind vorig jaar stemde de raad in met het voorstel om Grou toe te delen aan de gemeente Leeuwarden. De komende jaren volgt een besluitvormingstraject via de betrokken gemeenten, Provincie en Tweede Kamer. Als deze positief besluiten dan zal Grou per 1 januari 2014 behoren tot de gemeente Leeuwarden. We verwachten dat de herindeling positieve invloed zal hebben op de leefbaarheid omdat de gemeente Leeuwarden meer zal investeren in leefbaarheid dan de gemeente Boarnsterhim op dit moment doet/in staat is te doen. Het zal dan vooral gaan om investeringen in voorzieningen, kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, overlast en handhaving van regels.

4.3. Wat doet PBG aan de leefbaarheid?

4.3.1. Aangenaam Grou

We vinden het belangrijk dat de inwoners van Grou zich in hun vrije tijd goed kunnen vermaken in het dorp. Via sport, cultuur, feesten of andere evenementen of op een vrije dag het fijn vinden om “gewoon even het dorp in te gaan”. Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor de toeristen. Een “aangenaam Grou” is belangrijk voor het welzijn van de inwoners en toeristen én voor het voorzieningenniveau. Zeker nu de druk op de voorzieningen groot is en naar verwachting niet zal afnemen.

Zonder de sociale activiteiten, de toeristen en de voorzieningen zou het dorp een stuk minder aantrekkelijk en levendig zijn. Daarmee hangt het succes van Grou als toeristisch centrum direct samen met de leefbaarheid voor de inwoners van het dorp.

Bestaande projecten/activiteiten zijn: muziektent, zeilcentrum, Gastvrij Grou, Sint Piter Strûs yn

Ideeën voor nieuwe projecten/activiteiten zijn: een soort Halbertsmadei in de winter, Vlooiemarkt langs de kades van het Wetterfront en vanaf de schepen, meer activiteiten op Koninginnedag en Bevrijdingsdag

4.3.2. Samen staan we sterk

Grou heeft een groter verzorgingsgebied dan alleen Grou. De OSG, de winkels, zorgvoorzieningen, bedrijventerrein, e.d. zouden niet kunnen bestaan zonder de inwoners van de omliggende dorpen. Deze “wederzijdse afhankelijkheid” maakt het belangrijk voor PBG om goede contacten te onderhouden met de dorpsbelangen in de omringende dorpen.

Het gevoel voor traditie in combinatie met een ondernemende bevolking en een toename aan invloeden “van buitenaf” door bevolkingsaanwas vanuit andere plaatsen, heeft ervoor gezorgd dat Grou een rijk verenigingsleven kent. Zo rijk dat er, met een stagnerende bevolking, overheidsbezuinigingen en economische neergang, veel concurrentie kan ontstaan om leden, sponsoring, subsidies etc. Samenwerking tussen de verenigingen is daarom van groot belang om de verenigingen te behouden. PBG ziet voor zichzelf hierin een belangrijke intermediaire rol.

Ondanks dat er een grote groep is die actief is in het verenigingsleven is er ook een groep die graag actief wil zijn maar zich niet wil of kan committeren aan bijvoorbeeld een functie in een bestuur of commissie of een drempel voelt om zich aan te melden. Deze groep willen wij als PBG handvatten geven om toch actief te kunnen zijn in het dorp.

Een dorp waar samengewerkt wordt, is een aantrekkelijk dorp. Uiteindelijk zal dit niet alleen ten goede komen aan (het behoud van) de huidige inwoners maar ook aan het aantrekken van nieuwe bewoners.

Bestaande activiteiten zijn: Grou Breed

Ideeën voor nieuwe zijn: Een actief beheerde website waarop inwoners en gasten alle activiteiten en de agenda van ons dorp overzichtelijk bij elkaar gebracht zien.

4.3.3. Een Opgeruimd en Veilig Grou

De kwaliteit van de ruimte om ons heen bepaalt sterk ons woongenot, gevoel van veiligheid etc. Een opgeruimde, frisse omgeving is dan ook van groot belang. In de eerste plaats voor het welzijn van de bewoners van Grou, in de tweede plaats voor onze bezoekers en toeristen. Voor hen vormt de uitstraling ons visitekaartje.

Hoe belangrijk dit voor de bewoners is blijkt wel uit het opknappen van het Wilhelminapark. Dat leverde vele enthousiaste vrijwilligers en reacties op. Een ander project dat pas is opgestart voor dit doel is de Himmeldei die voor het eerst dit jaar zal plaatsvinden. Op die dag (waarschijnlijk 13 mei) zullen schoolkinderen, ondernemers, leden van PGB etc. een aantal prominente plekken in het dorp opruimen en schoonmaken.

In het kader van meer veiligheid is PBG bezig te onderzoeken of de brug over het Nijdjip verlaagd kan worden.

Bestaande projecten zijn: Opknappen Wilhelminapark

Nieuwe projecten zijn: De Himmeldei, Nieuwe brug Nijdjip

4.5.4. Fonds Eltsenien docht mei!

In een gemeenschap als die van ons dorp is ruimte voor veel initiatieven; initiatieven die de leefbaarheid verhogen maar waarvoor in de regel geen financiën voorhanden zijn. Dat is jammer want met bezuinigende overheden en verminderende subsidiestromen zal steeds meer nadruk komen te liggen op het particulier initiatief. “We moeten het zelf opknappen”. Om meer financiële armslag te krijgen voor passende projecten zal PBG een onafhankelijk fonds oprichten dat projecten ondersteunt die zijn gericht op het vergroten van de leefbaarheid van ons dorp. Het fonds zal vooral worden gevoed door donaties en legaten.

Nieuw project: Oprichten fonds

4.5.5. Gesprekspartner voor de bevolking en de gemeente

PBG ziet dus voor zichzelf een belangrijke taak om de leefbaarheid van het dorp Grou te bewaken ten behoeve van alle bewoners.

Nieuwe ontwikkelingen, projecten, plannen zal PBG desgevraagd dan ook beoordelen vanuit de verschillende aspecten van leefbaarheid. Het kan zijn dat er een spanningsveld is tussen sommige aspecten. Bijvoorbeeld; er komt een initiatief om meer toeristen aan te trekken. Dit is goed voor de voorzieningen maar levert ook mogelijk meer overlast op.

Wij zullen in dergelijke gevallen dit spanningsveld benoemen en bijvoorbeeld aan de initiatiefnemer meegeven dat inzicht is gewenst in de mate van overlast, goed overleg met mogelijke “gedupeerden” noodzakelijk is en dat er goed gelet moet worden op het beperken van de overlast.

Ook voor de gemeente Boarnsterhim en gemeente Leeuwarden is PBG een belangrijke gesprekspartner. In gesprekken met de gemeenten op ambtelijk en bestuurlijk niveau zal PBG de zaken aankaarten die door de leden en inwoners van Grou naar voren zijn en worden gebracht, bijvoorbeeld met betrekking tot de overgang naar Leeuwarden. De website en de ledenvergadering zijn daarbij belangrijke informatiebronnen.